

bron 24

Uit het dagboek van een vrouw (1945):

We lezen in een krant dat op 17 augustus een Indonesische nationalist de Republiek Indonesië heeft uitgeroepen. Hij noemt zichzelf president. De meesten van ons maken zich boos over dit belachelijk gedoe. Onze mannen gaan daar snel een einde aan maken.

bron 25

Een herinnering aan een gebeurtenis in de DDR uit 1950:

Mijn broer had op school een opstel geschreven over een schoolklas waarin verschillende groepjes leerlingen over politiek discussieerden. Bovendien had hij contact gezocht met de universiteit in West-Berlijn, omdat hij van plan was om daar te studeren. Zijn beste vriend heeft hem verraden. Daarna werd mijn broer gearresteerd en werd hij naar de militaire rechtbank gebracht. Na tien minuten sprak de rechter het vonnis uit: 25 jaar gevangenisstraf omdat hij kritiek heeft gehad op de Sovjet-Unie.

bron 26

Een Oost-Duitse propagandaposter uit 1951 met als titel *Van de Sovjetmensen leren, betekent leren te overwinnen:*

bron 27

Fragment uit een brief aan een Nederlandse minister-president (1954):

Geachte minister, morgen brand ik een kaarsje voor u, want mijn moeder zal u altijd heel dankbaar blijven. U heeft er met deze wet voor gezorgd dat zij en zoveel anderen een fijne, prettige oude dag kunnen hebben.

bron 28

Een fragment uit een overheidsfolder van de Bescherming Bevolking (1961):

Wat te doen bij een aanval:**Zoek dekking waar u bent****Binnenshuis:**

1. Onmiddellijk dekking zoeken onder tafel, bed, werkbank e.d.
2. Zover mogelijk van ramen en buitenmuren.

Buitenshuis:

1. Spring of duik achter muur, wal, in greppel.
2. In voertuig direct stoppen en op de vloer gaan liggen.

bron 29

Hieronder staan vier fragmenten uit verschillende troonredes:

fragment 1

Het waren donkere jaren vol verdriet, nederlagen en heldenmoed. Ik ben blij weer in uw midden te mogen staan.

fragment 2

Door de soevereiniteitsoverdracht is de eeuwenoude verhouding tussen Nederland en Indonesië blijvend veranderd.

fragment 3

In verschillende delen van de wereld wordt gestreefd naar meer vrijheid en democratie. In bijna alle Oost-Europese landen zijn hoopvolle veranderingen te zien.

fragment 4

In dit internationale jaar van de rechten van de mens is er veel geweld in de wereld. Het neerslaan van de opstand van de moedige inwoners van Praag heeft ons diep geschokt.